

RIIGIKOGU RIIGIEELARVE KONTROLLI KOMISJONI TEGEVUSE
ARUANNE
(september 2005 – juuni 2006)

Säästlikkus, tõhusus, mõjus ja läbipaistvus on demokraatlike printsiipe järgiva valitsuse tegevuse aruandlusest rääkides möödapääsmatuteks märksõnadeks. Valitsus annab maksumaksjate raha kasutamise kohta aru nii rahva valitud esindajatele parlamendis kui ka laiemale avalikkusele. Olulist rolli selles protsessis mängib riigikontroll kui kõrgeim kontrolliasutus, mis aitab tagada kontrolli täitevvõimu aruannete ja algatuste üle.

Demokraatlike riikide riigikontrollide auditite aruanded on sõltumatud; samuti taotlevad auditite läbiviijad seda, et nende auditileiud ja soovitused pälviksid vajalikku tähelepanu, ning et neid rakendatakse. Mitmete riikide parlamendis on komisjon, mille põhieesmärgiks on kontrolliaruandeid põhjalikult uurida ning esitada parlamendile oma kommentaarid ja soovitused analüüsitud probleemistiku suhtes. Parlament saab täita oma järelevalvefunktsiooni kõige tõhusamalt juhul, kui ta usaldab ja kasutab kõrgeima kontrolliasutuse töö tulemusi. Kontrolliasutuse töö tõhususe eelduseks aga on parlamendis ja selle komisjonis korraldatavad oluliste auditite arutelud. Ühtlasi on komisjon kõrgema kontrolliasutuse partneriks vajalike meetmete rakendamisel või teiste osapoolte veenmisel nende meetmete vajalikkuse suhtes. Seega parlamendi komisjoni saab vaadelda kui vahendit, mis aitab parandada avalikku aruandlust ja tugevdada kõrgeima kontrolliasutuse rolli.

2004. aastal Riigikogu otsusega moodustatud Riigikogu erikomisjon riigieelarve kontrollimiseks kutsuti ellu eesmärgiga tagada koostöös Riigikontrolliga riigieelarve täitmise ning riigi vara ja riigieelarve vahendite säästliku, tõhusa, mõjusa ja õiguspärase kasutamise kontroll Vabariigi Valitsuse üle. Eesmärgi saavutamiseks vaatab komisjon läbi riigi majandusaasta koondaruande ja selle kontrolliaruande ning avaliku sektori auditeerimise küsimusi, arutab Riigikontrolli kontrolliaruandeid, ülevaateid ja riigikontrolöri tõstatatud olulisi küsimusi, teavitab Riigikontrolli probleemidest, mis jõuavad komisjoni liikmeteni ameti- ja eraisikutega suhtlemisel, võtab seisukohti Riigikontrolli tegevuse takistamise juhtude kohta ning esitab järelepärimisi Vabariigi Valitsusele.

Hetkel koosneb komisjon kuuest Riigikogu liikmest: Helir-Valdor Seeder (esimees), Harri Õunapuu (aseesimees), Vello Tafenau, Eiki Nestor, Aivar Õun ja Tiit Kuusmik.

Käesoleval aruandeperioodil on toimunud 26 istungit, kus komisjon on menetlusse võtnud 57 kontrollimise materjali. Komisjoni istungitest on osa

võtnud Riigikontrolli esindajad, kutsutud on olnud vastava auditi valdkonnaga seotud ministeeriumide esindajad ning vajaduse korral ka asjassepuutuvad eraisikud.

Lisaks kontrolliaruannete arutamisele on komisjon tegelenud erinevate teemade ja küsimustega, mis on jõudnud komisjoni nende kaudse või otsese seotuse tõttu aruannetega. Olulisemad neist on nimetatud järgnevas.

1. Riigikontrolör Mihkel Oviiriga 2004. aasta majandusaasta koondaruande ja selle kontrolliaruande arutamisega seoses tutvustas Riigikontrolör ka sellekohast Riigikontrolli ülevaadet, mis käsitles riigi vara säilimist ja kasutamist. Olulisemateks probleemideks, milleni Riigikontroll jõudis, on:

1) valitsusel puudub endiselt ühtne ministeeriumideülene kinnisvarapoliitika, on sõlmitud ebasoodsaid rendilepinguid, puuduvad arengukavad, mis tagaksid investeringute põhjendatuse ja väärtuste loomise ka tulevikus, puudub põhitegevuseks mittevajaliku põhivara ülevaade, varade üleandmine Riigi Kinnisvara ASle on kaootiline ja riigivara registri andmetes esineb vigu;

2) riik ei ole määratlenud, mis eesmärgil ta äriühingutes osaleb;

3) riik ei kasuta turbavarasid säästlikult (liiga suur kasutusmäär, kütteturvas tihti kasutamata või hävib mõttetult, turbaväljad korda tegemata, mis omakorda põhjustab süsihappegaasi liigset eraldumist);

4) muuseumivarade arvestus on puudulik ja säilitamistingimused ei ole sobilikud (ei ole tehtud nõuetekohast inventuuri, puudub kogumispoliitika, kogud pole avalikkusele piisavalt kättesaadavad ja säilitamistingimused on halvad). Komisjon otsustas võtta saadud informatsioon teadmiseks.

2. Auditi „Riigi Kinnisvara AS tegevus bürooruumide üürimise korraldamisel” kontrolliaruande arutelu käigus oli komisjonis taaskord arutusel riigiasutustele kulustandardite väljatöötamise vajaduse teema, mis edaspidi tagaks riigieelarve vahendite säästlikuma kasutamise. Saamaks teada, kui kaugele on jõutud riigivaraseaduse eelnõu menetluse protsessiga, mille koostamisel on Rahandusministeerium kavandanud analüüsida riigiasutustele kulustandardite väljatöötamist, edastas komisjon Vabariigi Valitsusele ja Rahandusministeeriumile vastavasisulise järelepärimise. Rahandusministeeriumi vastusest selgus, et riigivaraseaduse eelnõu eeltööd on ikka veel käimas, kuid ministeerium on esitanud Vabariigi Valitsuse kabinetistiingil arutamiseks „Ülevaate riigi kinnisvaraga seonduvatest probleemidest”, milles muuhulgas käsitletakse ka kulunormatiive, mida Rahandusministeerium kavandab rakendada esmalt soovituslikena, esitades valitsusele arutamiseks sellekohaseid ülevaateid ning kasutades nimetatud materjali eelarve koostamise protsessis. Seejärel oleks võimalik hinnata ja otsustada, kas ja millistes valdkondades ning millises ulatuses on kulunormatiivide kohustuslikena kehtestamine otstarbekas. Rahandusministeeriumi ettepanek Vabariigi Valitsusele on moodustada

Rahandusministeeriumi juhtimisel ministeeriumidevaheline töörühm riigivara (eelkõige kinnisvara) valitsemist puudutavate rakenduslike probleemide ja konkreetsete lahenduste täpsustamiseks uues riigivaraseaduses.

Komisjon jälgib edasist protsessi ja annab hinnanguid probleemide lahendustele.

3. Komisjon edastas Riigikontrollile Riigikogu fraktsioonide ja komisjonide koondatud ettepanekud Riigikontrolli 2006. aasta auditiplaani koostamiseks ja võttis teadmiseks informatsiooni, millal ja millises ulatuses on võimalik neid teemasid lülitada auditiplaani.

4. Komisjoni esimees osales Riigikontrolli tutvumisvisiidil Inglismaa, Šotimaa ja Iirimaa kõrgeimates kontrolliasutustes ja parlamentides.

5. Tutvunud Riigikontrolli auditiga „Eesti riigiasutuste tegevus Euroopa Liiduga liitumise ajaks üleliigsete suhkrugarude tekkimise vältimiseks” ja teiste materjalidega ning kuulanud ära endise peaministri Juhan Partsi, põllumajandusminister Ester Tuiksoo ja teised asjasse puutuvad ametiisikud, jõudis komisjon järeldusele, et:

1) riigiasutused ei suutnud aastate jooksul üleliigsete toiduainete laovarudega seonduvat probleemi piisavalt teadvustada ja vastutusi määratleda;

2) valitsus ei võtnud 2003. aasta lõpus ja 2004. aasta alguses õigeaegselt kasutusele piisavaid meetmeid takistamaks üleliigsete laovarude teket. Selle põhjuseks olid valitsuskabinetis valitsenud poliitilised erimeelsused ja peaminister Juhan Partsi võimetus rakendada valitsuskabinet tööle ühtse meeskonnana.

6. Komisjon arutas oma istungil koos riigikontrolör Mihkel Oviiriga riigi infosüsteemide arendamise koordineerimise küsimust ning selle valdkonna juhtimise arengusuundi. Praeguse korralduse kohaselt esitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, kelle ülesanne on koordineerimine, Rahandusministeeriumile igal aastal oma arvamuse, milliseid infosüsteemide arendustöid, mida ministeeriumid on riigieelarve koostamisel esile toonud, oleks otstarbekas finantseerida. Rahandusministeerium küll arvestab seda, kuid ta ei saa nõuda, et teised ministeeriumid soovitusi täpselt järgiksid, kuna Vabariigi Valitsuse seadus ei sätesta ühegi ministeeriumi vastutust selle valdkonna tervikliku arendamise eest. Seega on iga minister oma valitsemisala ulatuses ise pädev otsustama, milleks ta konkreetselt valitsemisalale eraldatud raha kasutab.

Komisjon nõustus Riigikontrolli seisukohaga, mille kohaselt ei ole praegu avalikus sektoris infotehnoloogia valdkonna arendamisel peamiseks probleemiks mitte niivõrd rahanappus, kui võrd raha kasutamise otstarbekus. Lisaks puudub IT-valdkonna sektori ühtne koordineeritud juhtimine, rääkimata infoühiskonna terviklikust arendamisest kogu riigis. Vabariigi Valitsusel tuleb otsustada, kas riigi ja tema infosüsteemide praegusel arenguetapil ei peaks riigi infosüsteemide

arendamist siiski käsitlema ministeeriumiülese valdkonnana, ning sätestada nii Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi vastutus selle valdkonna eest kui ka talle selleks antavad hoovad. Lisaks tuleks vastava õigusaktiga fikseerida selle valdkonna arendamiseks kindel osa riigieelarve vahendeid.

Riigikontrolör Mihkel Oviir juhtis komisjoni tähelepanu asjaolule, et hetkel on Vabariigi Valitsuses väljatöötamisel määruse eelnõu, mis määratleb IT-valdkonna koordineerijaks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi. Koordineerija kindlaksmääramine parandab infoühiskonna arengut ja lihtsustab tunduvalt kulude kasutamise kohta ülevaate saamist. Komisjon otsustas antud teemat käsitleda uuesti kuu aega pärast Vabariigi Valitsuse määruse vastuvõtmist ning kutsuda oma istungile arengusuundadest ülevaate saamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kantsleri.

7. Tutvunud Riigikontrolli auditiga „Haapsalu Kutsehariduskeskuse Taeblast Uuemõisa üleviimine” ja teiste materjalidega ning kuulunud ära Haridus- ja Teadusminister Mailis Repsi, toonase minister Toivo Maimetsa ja teised asjasse puutuvad ametiisikud leidis komisjon, et üleviimise alternatiivlahenduste läbitöötamisel ei olnud piisavalt põhjalikud ja korrektsed. Piirduti hinnangute ja arutelude tulemusel tehtud järeldustega, otsustustegevused ei olnud vajalikul määral dokumenteeritud ning puudus üldine tegevuskava. Samas aga võib nentida, et praeguseks on Haapsalu Kutsehariduskeskus täielikult renoveeritud ja kaasaegse sisseseadega ruumides. Kutsekeskkooli ja Riigi Kinnisvara ASi vaheline üürileping on sõlmitud tähtajaga 20 aastat hinnaga 72 kr/m². Seega on tegemist õnnestunud katseprojektiga, kuid tulemuseni jõudmiseks ei valitud õigeid vahendeid.

8. Komisjon arutas Riigikogu ja Vabariigi Valitsuse heakskiidetud pikaajaliste arengukavade ja strateegiate rahastamist: Kriminaalpoliitika arengusuundad aastani 2010; Eesti ekspordipoliitika põhialused; Eesti teadus- ja arendustegevuse strateegia 2002-2006 "Teadmistepõhine Eesti"; Ettevõtluspoliitika "Ettevõtlik Eesti"; Transpordi arengukava aastateks 1999-2006; Riiklik hoolekandeprogramm "Laste ja erivajadustega inimeste hoolekande programm aastateks 2004-2006"; Haiglavõrgu arengukava 2015 ning soovitas Riigikontrollil lisada oma tööplaani heakskiidetud arengukavade ja strateegiate rahastamise kontrollimine.

9. Komisjon arutas oma istungil koos siseminister Kalle Laaneti, justiitsminister Rein Langi ja Riigikontrolli esindajatega kohtuekspertiisi järjekordade likvideerimise ja kriminaalpoliitika temaatikat. Jõuti ühisele järeldusele, et kahe ministeeriumi vahelise koostöö käigus tuleb leida tõhusaid lahendeid tekkinud olukorra parandamiseks. Komisjon otsustas asuda seisukohale, et ministritel tuleks probleemide lahendamisel lähtuda Riigikontrolli soovitatud tegevuskavast ning regulaarselt anda aru ettepanekute täitmisest Riigikontrollile, kes omakorda

teavitab sellest komisjoni. Konkreetsemaid lahendeid ja koostöövorme arutasid ministeeriumide esindajad k.a. 31. märtsil toimunud ühisel kohtumisel Pühajärvel. Kohtumise protokollist edastati komisjonile koopia, milles on väljendatud ministeeriumide seisukoht, et erinevate ministeeriumide haldusalasse kuuluvate, kuid sarnaste ülesannetega tegelevate asutuste ühendamise (KEKK ja EKEB) parandab senist olukorda. Komisjon otsustas teemat käsitleda ka edaspidi.

10. Tulenevalt auditi „Hangete korraldus SA Põhja-Eesti Regionaalhaiglas” kontrolliaruande arutelul selgunud faktidest riigihangete seaduse nõuete mittemäitmise kohta, pöördus komisjon korduvalt SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla nõukogu poole järelepärimisega, mida on tehtud puuduste kõrvaldamiseks. Tagasisidet mitte saades, otsustas komisjon kutsuda oma istungile SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla juhatuse liige Toomas Vilosius, kellel paluti olukorda selgitada. Vilosiuse väidete kohaselt on hangete korralduse olukord SA Põhja-Eesti Regionaalhaiglas mõnevõrra paranenud, st et jäänud on veel kaheksa hanget, mille menetlusprotsessi lõpp on planeeritud käesoleva aasta keskpaigaks. Edaspidi hakkab hangete korraldus olema lihtsam, kuna hangete spetsifikatsioonid hakkavad korduma. Komisjon otsustas teemat vajaduse korral uuesti käsitleda.

11. Komisjon korraldas ühisistungi rahanduskomisjoniga, et kuulata Euroopa Kontrollikoja liikme Kersti Kaljulaidi informatsiooni Kontrollikoja aastaaruandest koos Euroopa Parlamendi täiendustega ja Kontrollikoja tööst üldiselt. Pr Kaljulaid rõhutas Kontrollikoja ja Parlamendi vahelise koostöö vajalikkust ning muuhulgas tegi ettepaneku muuta riigieelarve kontrolli komisjoni staatus erikomisjonist alaliseks komisjoniks.

12. Auditi „Siseministeeriumi tegevus riigile kuuluvate hoonete haldamisel” kontrolliaruande ja reostuse temaatika arutus osales Siseministeeriumi kantsler Märt Kraft koos teiste Siseministeeriumi esindajatega ja Keskkonnaministeeriumi kantsler Annika Velthut. Ministeeriumide kantslerid andsid ülevaate likvideerimist vajava riikliku tähtsusega jääkreostuskolde praegusest olukorrast Kopli sadamates (Piirivalvesadamas ja sellega külgnevates sadamates). Siseministeeriumi kantsler Märt Kraft kinnitas, et juba sellel aastal likvideeritakse Piirivalvesadamast kütusemahutid. Suurem reostuse likvideerimine, mis asub põhjavee vahetus läheduses, toimub koostöös Keskkonnaministeeriumiga. Kantsleri Annika Velthudi sõnade kohaselt ei ole jääkreostus likvideeritud piisava tempoga, kuna alati on küsimus valikutes, mille jaoks rahalisi vahendeid kasutada. Piirivalvesadama jääkreostuse puhul ei ole kantsleri arvates tegemist reostusega, millel oleks lähiperspektiivis otsene oht (mõju) põhjaveele ja mis seetõttu ei ole Keskkonnaministeeriumis esimeste rahastatavate prioriteetide nimekirjas. Keskkonnaministeeriumil on käsil

Piirivalvesadama jääkreostuse projekt, mis valmib kantsleri Annika Velthudi sõnade kohaselt 2007ndaks aastaks, kuid alles järgmise finantsperioodi raames esitatakse see EL Ühtekuuluvusfondist rahastamiseks. Projekti maksumuseks on esialgselt planeeritud 300 miljonit krooni. Millal aga projekt käivitub ja millal pinnasest reostus likvideeritakse, ei osanud kumbki kantsler ette näha. Lõplik ajakava selgub projekti kinnitamisel, kuid pr Velthut kinnitas, et tehniliselt ollakse valmis nii Piirivalvesadama kui ka sellega külgnevate sadamate maapinnasest reostuse likvideerimiseks. Lisaks arutati koos ministeeriumide esindajatega üldise reostuse likvideerimise olukorrast Eestis. Siseministeeriumi kantsler Märt Kraft kinnitas, et koostöös Keskkonnaministeeriumiga valmib lõpuks Siseministeeriumis 22. mail riiklik reostustõrje plaan (eelnevalt on Siseministeerium Vabariigi Valitsuse korraldust eiranud). Järgneval komisjoni istungil otsustati ära kuulata ka ministrite seisukohad. Keskkonnaminister teatas, et ei osale istungil ning teda asendavad abiminister ja keskkonnakorralduse asekanter. Siseminister Kalle Laanet informeeris komisjoni, et riiklik reostustõrje plaan on siseministeeriumi eestvedamisel valminud ja saadetud kooskõlastusringile kõikidesse ministeeriumidesse. Läbirääkimised käivad funktsioonide jaotuse ja täitjate täpsustamise üle. Siseminister on seisukohal, et funktsiooni eest peaks vastutama ametkond, kelle eelarvesse on vastavad vahendid eraldatud (nt Kaitseministeerium). Komisjoni hinnangul peaksid erinevad ametkonnad oma sellekohaseid ressursse kasutama ühiselt.

Esmavajadused keskkonnareostuse avastamise ja likvideerimise võimekuse tõstmiseks on Vabariigi Valitsus reservi vahenditest eraldatud, kuid järgmise nelja aasta vajaduse (kokku 877 miljonit krooni) rahaline kate hetkel puudub.

Keskkonnaministeeriumi esindajad informeerisid komisjoni, et hetkel ollakse olukorras, kus 2002.-2004. aastal ohtlike jääkreostuskollete järelevalve ja kontrolli raames tehtud uuringute käigus on kaardistatud üle 300 jääkreostuskolde, millest on prioriteetsemaks peetud 75 objekti. Ministeeriumi koostatud TOP 75st on 32 objekti hõlmatud Ühtekuuluvusfondi projektiga (sealhulgas Piirivalvesadam). Allesjäänud 43st objektist umbes 20 jääkreostuskollet on likvideeritud või lokaliseeritud (KIK rahadega või omavahenditega) ning 23 jääkreostusobjekti edasine tegevuskava selgub Ühtekuuluvusfondi projekti raames. Selleks koostatakse hiljemalt 2007. aasta alguseks jääkreostusobjektide likvideerimise tegevuskava. EL Ühtekuuluvusfondi vahenditest hakatakse nimetatud 32 objekti likvideerimise töid tegema alles aastal 2008.

13. Riigikontroll pöördus komisjoni poole palvega toetada Kanada riigikontrolöri ettepanekut Eesti riigikontrolörile, INTOSAI keskkonnaauditite (WGEA) tööühme juhtida. Riigikontrolör Mihkel Oviir informeeris komisjoni, et Rahvusvaheline kõrgeimate kontrolliasutuste (riigikontrollide) organisatsioon INTOSAI (International Organization of Supreme Audit Institutions) asutati

1953. aastal ja praegu kuuluvad sellesse 180 riigi kõrgemad kontrolliasutused. Üheks kümnest kogu INTOSAI arengut mõjutavaks töörühmaks on ka keskkonnaauditi töörühm – Working Group on Environmental Auditing (WGEA), mis asutati 1992. aastal. Praegu kuuluvad sellesse töörühma 54 riigi kõrgeimad kontrolliasutused ja see on INTOSAI suurim töörühm. WGEA eesmärgiks on keskkonnaauditite edendamine kõigis INTOSAI liikmesriikides. 10. märtsil 2006 pöördus Kanada riigikontrolör töörühma liikmete, sh Eesti riigikontrolöri poole ettepanekuga kaaluda INTOSAI keskkonnaauditi (WGEA) töörühma juhtimise ülevõtmist selle järgmisel tööperioodil 2008-2010. Komisjon otsustas ettepanekut toetada.

14. Komisjon arutas oma istungil koos Maanteeameti peadirektori Riho Sõrmuse, peadirektori asetäitja Koit Tsefelsi ja Riigikontrolli esindajatega Riigimaanteede hoolduse korralduse temaatikat. Jõuti ühisele järeldusele, et riigieelarve klassifikaatorit tuleks täpsustada selliselt, et Maanteeameti tegevuskulusest oleks võimalik eristada teehooldega seotud kulusid, mis võimaldaks saada ülevaadet riigi teehoolde tegelikest kuludest.

15. Komisjon arutas oma istungil koos Riigikontrolli esindajatega auditi „Riigi tegevus rapsi ja biodiislikütusega seotud küsimuste käsitlemisel” kontrolliaruannet. Komisjon otsustas Asi Werol Tehased teemat eraldi käsitleda juhul kui vastavat erikomisjoni ei moodustata. Biodiislikütusega seotud teema arutelu käigus selgus, et ükski ministeerium ei arva, et nimelt tema ülesanne on vastutada transpordis biokütuste kasutamise osakaalu suurendamise eest. Riigikogu ja valitsuse seatud eesmärk 2005. aastaks – saavutada sõidukikütustes biokütuste 2-protsendine osakaal – jäi täitmata. Biokütuste kasutamise soodustamiseks on need vabastatud aktsiisimaksust ning üle on võetud 5- ja 100-protsendise biodiislikütuse Euroopa Liidu standardid. Eestis kasvatatavast rapsist biodiislikütuse tootmine on nii majanduslikust kui ka keskkonnanahoiu seisukohast otstarbekas vaid siis, kui rapsi saagikus kasvab vähemalt paarisaja kilo võrra hektarilt. Komisjon otsustas biodiislikütusega seotud teema arutelu jätkata sügisel koos majanduskomisjoniga. Lisaks edastati järelepärimine Vabariigi Valitsusele, selgitamaks, milliseid meetmeid on rakendatud seatud eesmärkide saavutamiseks.

16. Komisjoni liikmed arutasid komisjoni edasist tegevuskava. Olulisemateks peeti:

- komisjoni staatuse muutmise alaliseks komisjoniks. Seda ettepanekut toetavad ka Euroopa Kontrollikoja liige Kersti Kaljulaid ja Riigikontroll. (sellega seoses muuta Riigikontrolli seaduse § 52);
- komisjoni esimees peaks ka edaspidi olema mõne opositsioonifraktsiooni juhtiv liige;

- vähemalt kord aastas annab komisjon ka edaspidi oma tegevustest aru Riigikogule;
- samal ajal kui riigikontrolör esitab Riigikogule ülevaate riigi vara kasutamise ja säilimise kohta ning toimub riigi majandusaasta koondaruande arutamine, esitab komisjoni esimees Riigikogule kaasettekande.

Riigieelarve kontrolli komisjon kavatseb jätkata ka tulevikus, kontrolliaruannete analüüsimise läbi, aidata riigi kõrgeimal kontrolliasutusel tagada kontroll riigieelarve täitmise ning riigi vara ja riigieelarve vahendite säästliku, tõhusa, mõjusa ja õiguspärase kasutamise üle ning olulistest küsimustes informeerida parlamenti ja avalikkust.

Helir-Valdor Seeder
Riigieelarve kontrolli komisjoni esimees

12. juuni 2006

Lisa: Ülevaade riigieelarve kontrolli komisjoni menetluses olnud kontrolliaruannetest ja nende menetlemise tulemustest.

Lisa

Ülevaade riigieelarve kontrolli komisjoni menetluses olnud kontrolliaruannetest ja nende menetlemise tulemustest
september 2005 - juuni 2006

Nr	Kontrolliaruanne	Esitamise aeg	Arutelu aeg	Arutelu tulemus
1	Eesti Mereakadeemia 2004. aasta majandustegevus nr OSIII-2-6/05/50	03.06.2005	19.09.2005	Aruanne võetud teadmiseks. Otsustati koostöös Riigikontrolliga jälgida aruandes nimetatud puuduste kõrvaldamise protsessi.
2	Riigikontrolli arvamus Vabariigi Presidendi Kantselei 2004. aasta majandusaasta aruande ja tehingute seaduslikkuse kohta nr OSI-2-6/05/52	07.06.2005	19.09.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
3	Hangete korraldus SA Põhja-Eesti Regionaalhaiglas nr OSIII-2-6/05/77	18.07.2005	26.09.2005 13.03.2006	Aruanne võetud teadmiseks. Komisjon pöördus järelepärimisega SA PERHi nõukogu poole, et saada informatsiooni, mida on juba tehtud ja mida tehakse hangete korralduses puuduste kõrvaldamiseks ja kuidas on täidetud sotsiaalministri suuniseid. Kuna järelepärimisele vastust ei saadud, kutsus komisjon oma istungile juhatuse liikme Toomas Vilosiuse, et saada olukorrast ülevaade. Olukord SA PERHi hangete korralduses on tunduvalt paranenud.
4	Riigikontrolli kontrolliaruanne riigi 2004. aasta majandusaasta koondaruande kohta nr OSI-2-6/05/114 Ülevaade riigi vara kasutamise ja säilimise kohta 2004. aastal	31.08.2005	10.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks. Riigikontrolör M. Oviir esitas kokkuvõtte ülevaatest riigi vara säilimise ja kasutamise kohta ning tõi peamiste probleemidena välja riigi kinnisvarapoliitika, riigi osalusega äriühingud, turbavarud ja muuseumivarud. Riigile kuuluvate hoonete haldamise teema koos RKASi tegevust puudutavate küsimustega on korduvalt komisjonis aruteluks olnud.

5	Põllumajandusministeeriumi valitsemisala raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal nr OSIV-2-6/05/109	31.08.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
6	Keskriminaalpolitsei raamatupidamise korraldus ja majandustegevus 2004. aastal nr OSII-2-6/05/100	11.08.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
7	Siseministeeriumi valitsemisala 2004. aasta raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus nr OSII-2-6/05/112	29.08.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
8	Üksik-sidepataljoni raamatupidamise korraldus ja majandustegevus 2004. aastal nr OSII-2-6/05/103	15.08.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
9	Piirivalve Lennusalga raamatupidamise korraldus ja majandustegevus 2004. aastal nr OSII-2-6/05/65	04.07.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.

10	Justiitsministeeriumi valitsemisala 2004. aasta raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus nr OSII-2-6/05/101	12.08.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
11	Riigikontrolli arvamus Balti Kaitsekolledži 2004. aasta raamatupidamise aastaaruande kohta nr OSII-2-6/05/98	15.08.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
12	Tartu Vangla raamatupidamise korraldus ja majandustegevus 2004. aastal nr OSII-2-6/05/80	20.07.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
13	Kaitseministeeriumi valitsemisala raamatupidamiskorraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal nr OS-II-2-6/05/105	15.08.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
14	Kaitseministeeriumi tegevus riigile kuuluvate hoonete valitsemisel nr OSII-2-6/05/115	21.09.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
15	Mereväe Staabi raamatupidamise korraldus ja majandustegevus 2004. aastal OSII-2-6/05/104	16.08.2005	24.10.2005	Aruanne võetud teadmiseks.

16	Eesti riigiasutuste tegevus Euroopa Liiduga liitumise ajaks üleliigsete suhkruvarude tekkimise vältimiseks OSIV-2-6/05/49	01.06.2005	07.11.2005 05.12.2005 12.12.2005	Riigieelarve kontrolli komisjon, tutvunud Riigikontrolli auditiga nr OSIV-2-6/05/49 ja teiste materjalidega ning kuulunud ära endise peaminister Juhan Partsi, põllumajandusminister Ester Tuiksoo ja teised asjasse puutuvad ametiisikud, leiab: 1. Riigiasutused ei suutnud aastate jooksul üleliigsete toiduainete laovarudega seonduvat probleemi piisavalt teadvustada ja vastutusi määratleda. 2. Valitsus ei võtnud 2003. aasta lõpus ja 2004. aasta alguses õigeaegselt kasutusele piisavaid meetmeid takistamaks üleliigsete laovarude teket. Selle põhjuseks olid valitsuskabinetis valitsenud poliitilised erimeelsused ja peaminister Juhan Partsi võimetus rakendada valitsuskabinet tööle ühtse meeskonnana.
17	Riigi Kinnisvara AS tegevus büroorumide üürimise korraldamisel nr OSI-2-6/05/113	31.08.2005	14.11.2005	Kuna teema on endiselt aktuaalne, otsustati pöörduda korduva järelpärimisega Rahandusministeeriumi ja Vabariigi Valitsuse poole küsimusega, kui kaugele on jõutud riigivaraseaduse eelnõu menetlusega, mille koostamisel on kavandatud analüüsida riigiasutustele kulustandardite väljatöötamist. Vastustest selgus, et Vabariigi Valitsus ei ole veel kindlaid otsuseid vastu võtnud, seega jälgib komisjon ka edaspidi selle temaga seotud Vabariigi Valitsuse istungitel olevaid menetlusi ja otsuseid.
18	Hasartmängumaksu laekumistest regionaalprogrammide investeeringuteks raha eraldamine ja kasutamine nr OSIII-2-6/05/97	11.08.2005	14.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
19	Maksu- ja Tolliameti raamatupidamiskorraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal nr OSI-2-6/05/94	03.08.2005	14.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.

20	Rahandusministeeriumi valitsemisala raamatupidamiskorraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal nr OSI-2-6/05/93	03.08.2005	14.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
21	Kultuuriministeeriumi valitsemisala raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal nr OSIII-2-6/05/107	17.08.2005	14.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
22	Haridus- ja Teadusministeeriumi tegevus riigile kuuluvate hoonete valitsemisel nr OSIII-2-6/05/99	11.08.2005	14.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
23	Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala 2004. aasta raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus nr OSIII-2-6/05/95	09.08.2005	14.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
24	Eesti Kunstiakadeemia majandustegevus 2004. aastal nr OSIII-2-6/05/92	01.08.2005	14.11.2005 23.01.2006	Aruanne võetud teadmiseks.
25	Muuseumivarade arvestus, säilimine ja kasutamine nr OSIII-2-6/05/57	22.06.2005	14.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
26	Põllumajandusministeeriumi valitsemisel olevate, riigiasutustele mittevajalike hoonete ja maa kasutamine nr OSIV-2-6/05/119	03.11.2005	21.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks. Otsustati koostöös Riigikontrolliga jälgida aruandes nimetatud puuduste kõrvaldamise protsessi järgnevatel aastatel.

27	Riigi viljareservi moodustamise ja hoidmise korraldus nr OSIV-2-6/05/60	01.07.2005	21.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
28	Sideameti raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal nr OSIV-2-6/05/62	01.07.2005	21.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
29	Riigikantselei haldusala raamatupidamiskorraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal nr nr OSI-2-6/05/79	20.07.2005	21.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
30	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal nr OSIV-2-6/05/110	31.08.2005	21.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
31	Keskkonnaministeeriumi valitsemisala raamatupidamise korraldus 2004. aastal nr OSIV-2-6/05/111	31.08.2005	21.11.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
32	Välisministeeriumi raamatupidamiskorraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal OSI-2-6/05/75	18.07.2005	12.12.2005	Aruanne võetud teadmiseks.
33	Eelkooliealiste laste tervishoiu korraldus nr OSIII-2-6/05/68	07.07.2005	12.12.2005	Aruanne võetud teadmiseks ja edastatud sotsiaalkomisjonile ettepanekuga käsitleda teemat komisjonis.
34	Vanemahüvitise maksmise korraldus nr OSIII-2-6/05/76	18.07.2005	12.12.2005	Aruanne võetud teadmiseks ja edastatud sotsiaalkomisjonile ettepanekuga käsitleda teemat komisjonis.

35	Sotsiaalministeeriumi valitsemisala 2004. aasta raamatupidamise korraldus ja tehingute seaduslikkus nr OSIII-2-6/05/108	17.08.2005	12.12.2005 16.01.2006	Aruanne võetud teadmiseks. Selgitamaks olukorda ministeeriumis, osales komisjoni istungil Sotsiaalministeeriumi kantsler Maarja Mändmaa. Kuna olukord on aastast aastasse, paranenud otsustas komisjon võtta informatsiooni teadmiseks ja koostöös Riigikontrolliga jälgida aruandes nimetatud puuduste kõrvaldamise protsessi järgnevatel aastatel.
36	Riigi IT-valdkonna juhtimine ja arendusprojektide tulemuslikkus nr OSIV-2-6/05/20	21.06.2005	09.01.2006	Aruanne võetud teadmiseks. Komisjonis osales Riigikontrolör Mihkel Oviir, kes juhtis komisjoni tähelepanu asjaolule, et Vabariigi Valitsusel on väljatöötamisel määruse eelnõu, mis määratleb IT-valdkonna koordineerijaks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi. Koordineerija kindlaksmääramine parandab infoühiskonna arengut ja lihtsustab tunduvalt kulude kasutamise kohta ülevaate saamist. Saamaks ülevaadet IT-valdkondade arengusuundadest, otsustas komisjon kutsuda istungile kuu aega peale Vabariigi Valitsuse määruse vastuvõtmist Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kantsleri.
37	Riigi Teataja Kirjastuse majandustegevus 2004. aastal nr OSI-2-6/05/90	28.07.2005	09.01.2006	Aruanne võetud teadmiseks.
38	Haapsalu Kutsehariduskeskuse Taeblast Uuemõisa üleviimine nr OSIII-2-6/05/96	11.08.2005	9.01.2006 06.02.2006 13.02.2006 20.02.2006	Praeguseks on Haapsalu Kutsehariduskeskus täielikult renoveeritud ja kaasaegse sisseseadega ruumides. Kutsekeskkooli ja Riigi Kinnisvara ASi vaheline üürileping on sõlmitud tähtajaga 20 aastat hinnaga 72 kr/m ² . Seega võib nõustuda, et tegemist on õnnestunud katseprojektiga, kuid tulemuseni jõudmiseks ei valitud õigeid vahendeid. Komisjon võttis olukorra ülevaate teadmiseks.
39	Ülevaade hasartmängumaksu kasutamisest nr OSIII-2-6/05/121	06.12.2005	09.01.2006	Aruanne võetud teadmiseks.

40	Turbavarude kasutamine nr OSIV-2-6/05/71	15.07.2005	16.01.2006	Aruanne võetud teadmiseks.
41	Muinsuskaitseameti majandustegevus 2004. aastal nr OSIII-2-6/05/70	15.07.2005	23.01.2006	Aruanne võetud teadmiseks.
42	Kohtuekspertiisi järjekorrad nr OSII-2-6/05/120	06.12.2005	23.01.2006 06.03.2006	Komisjon asus seisukohale, et ministritel tuleks probleemide lahendamisel lähtuda Riigikontrolli poolt soovitatud tegevuskavast ning regulaarselt anda aru ettepanekute täitmisest Riigikontrollile (kes omakorda teavitab komisjoni). Konkreetsemaid lahendeid ja koostöövorme arutasid ministriumide esindajad k.a. 31. märtsil toimunud ühisel kohtumisel Pühajärvel. Komisjonile edastati kohtumise protokoll koopia, milles on väljendatud ministriumide seisukoht, et erinevate ministriumide haldusalasse kuuluvad, kuid kahe sama sisuga asutuse ühendamine (KEKK ja EKEB) parandab senist olukorda. Komisjon otsustas teemat käsitleda ka edaspidi.
43	Siseministriumide tegevus riigile kuuluvate hoonete haldamisel OSII-2-6/06/4	06.02.2006	13.02.2006 03.04.2006 17.04.2006 08.05.2006 29.05.2006	Komisjon võttis teadmiseks istungile kutsutud Siseministriumide esindajate ja Keskkonnaministriumide kantsleri informatsiooni ja vastused küsimustele ning tegi järelduse, et jääkreostuse likvideerimise protsess võtab endiselt kaua aega. Seega oht keskkonnale ja elanikele pole kahanenud. Komisjon esitas järelepärimise Siseministriumide ja Rahandusministriumide lahtiseks jäänud probleemide kohta. Tutvunud Siseministriumide ja Rahandusministriumide vastustega, otsustas komisjon kutsuda oma istungile siseminister Kalle Laaneti ja keskkonnaminister Villu Reiljani, kuid keskkonnaminister teatas, et ei osale istungil ning teda asendavad abiminister ja keskkonnakorralduse asekanter. Komisjon võttis saadud informatsiooni teadmiseks.
44	Riigihangete teostamine Välisministriumis nr OSI-2-6/06/2	26.01.2006	20.02.2006	Aruanne võetud teadmiseks.

45	Riigimaanteede hoolduse korraldus nr OSIV-2-6/06/7	14.02.2006	20.02.2006 10.04.2006 15.05.2006	Komisjon võttis teadmiseks istungile kutsutud Maanteeameti direktori Riho Sõrmuse ja Maanteeameti peadirektori asetäitja Koit Tsefelse informatsiooni ja vastused küsimustele ja otsustas teha Rahandusministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ettepaneku täpsustada riigieelarve klassifikaatorit selliselt, et Maanteeameti tegevuskulusest oleks võimalik eristada teehooldega seotud kulusid.
46	Brüsseli Suursaatkonna ning Eesti Vabariigi Alalise Esinduse Euroopa Liidu juures raamatupidamiskorraldus ja tehingute seaduslikkus nr OSI-2-6/06/8	16.02.2006	10.04.2006	Aruanne võetud teadmiseks.
47	Eesti Rahvusraamatukogu majandustegevus nr OSIII-2-6/06/13	13.03.2006	10.04.2006	Aruanne võetud teadmiseks.
48	Rahandusministeeriumi tegevus rakendusasutuste ja -üksuste akrediteerimisel nr OSI-2-6/06/16	24.03.2006		Aruanne võetud teadmiseks.
49	Riigieelarvest omavalitsustele toimetulekutoetusteks antud raha kasutamine nr OSIII-2-6/06/17	28.03.2006	08.05.2006	Komisjon võttis aruande teadmiseks ja otsustas edastada kirjaliku ettepaneku sotsiaalkomisjonile antud auditoruande arutelul analüüsida Vabariigi Valitsuse 23.09.2005. a määruse nr 250 otstarbekust, mis võimaldab kohalikel omavalitsustel toimetulekutoetustele eraldatavatest vahenditest kasutada 5% administratiivkuludeks.

50	Veeteede Ameti tegevus tuletorni- ja navigatsioonitasu kogumisel ja hangete korraldamisel nr OSIV-2-6/06/19	05.04.2006	05.06.2006	Aruanne võetud teadmiseks.
51	Tallinna Ülikooli majandustegevus nr OSIII-2-6/06/21	07.04.2006	05.06.2006	Jätkata teema arutelu sügisel.
52	Tulekahjude ärahoidmine eluhoonetes nr OSII-2-6/06/28	11.04.2006	05.06.2006	Jätkata teema arutelu sügisel. Kutsuda istungile Päästeameti peadirektor Mati Raidmaa ja Siseministeeriumi kantsler Märt Kraft
53	Kunstimuuseumi Ehituse Sihtasutuse majandustegevus nr OSIII-2-6/06/23	18.04.2006	05.06.2006	Komisjon nõustus Riigikontrolli märkusega, et Kunstimuuseumi Ehituse Sihtasutus on maksnud 88 500 krooni ilma eelnevalt lepingut sõlmimata tööde eest, mida sihtasutus tegelikult ei saanud (teenused sai Eesti Kunstimuuseum). Edastati Kunstimuuseumi Ehituse Sihtasutuse nõukogule järelepärimine , miks on alusetult makstud ja mida on võetud ette tekitatud kahju hüvitamiseks.
54	Maanteeameti, Põhja Regionaalse Maanteeameti ja Viru Teedevalitsuse raamatupidamise korraldus ning tehingute seaduslikkus nr OSIV-2-6/06/24	28.04.2006	15.05.2006	Aruanne võetud teadmiseks.
55	Riigi tegevus rapsi ja biodiislikütusega seotud küsimuste käsitlemisel nr OSIV-2-6/06/25	28.04.2006	05.06.2006 12.06.2006	Komisjon otsustas Asi Werol Tehased teemat eraldi käsitleda juhul kui vastavat erikomisjoni ei moodustata. Biodiislikütusega seotud teema arutelu jätkata sügisel koos majanduskomisjoniga. Lisaks edastati järelepärimine Vabariigi Valitsusele, selgitamaks, milliseid meetmeid on rakendatud seotud eesmärkide saavutamiseks.

56	Riigikontrolli arvamus Õiguskantsleri Kantselei 2005. aasta majandusaasta aruande ja tehingute seaduslikkuse kohta nr OSI-2-2/06/30	25.05.2006	05.06.2006	Aruanne võetud teadmiseks.
57	Riigikontrolli arvamus Riigikohtu 2005. aasta majandusaasta aruande ja tehingute seaduslikkuse kohta nr OSI-2-2/06/31	25.05.2006	05.06.2006	Aruanne võetud teadmiseks.